

T.C.
BAŞBAKANLIK
Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 31853594-101-949- 1894

18 14/2014

Konu : Kanun Tasarısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 6/3/2014 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

EKİ :
1- Kanun Tasarısı
2- Gerekçe

TBMM BAŞKANLIĞI					
Tali Komisyon	Milli Savunma				
Esas Komisyon	Dışişleri				
Tarih:	25 Nisan 2014				
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	G.ek.Yrd.	En.Sek.	
					
TBMM BAŞKANI					

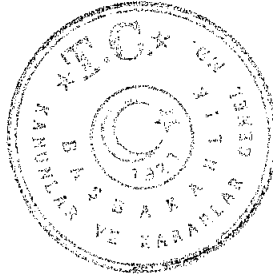
T E M M	
KAMU HİZMETLERİ VE KAMU İŞLERİ BAKANLIĞI	
18	18 Nisan 2014
SİGORTA	

T E M M	
KÖTÜRLÜK VE ARZU HİZ. BAKANLIĞI	
18	18 Nisan 2014
No :	300726

GEREKÇE

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşması, 20 Aralık 2012 tarihinde Millî Savunma Bakanı İsmet YILMAZ ile Senegal Silahlı Kuvvetler Bakanı Augustin TİNE tarafından Ankara'da imzalanmıştır.

Söz konusu Anlaşma ile iki ülke arasında Türkiye'nin Afrika'ya açılım politikasının savunma sanayi yönünün geliştirilmesi, savunma sanayi iş birliği faaliyetlerinin hukuki bir temelde yürütülmesi, ihtiyaçların ortak üretimi, teknoloji transferi, ihtiyaç duyulan savunma sanayii ürünlerinin karşılıklı tedariki, üçüncü ülkelere satışı ile Türk savunma sanayisi tarafından üretilen savunma sanayi ürünlerine pazar imkanı sağlanması amaçlanmakta olup, silahlı kuvvetlerinin modernizasyonu ve silah alımı konularında dışa bağımlılığı olan Senegal'in savunma sanayisinin olmamasından kaynaklanan ihtiyaçlarının Türk savunma sanayii tarafından karşılanması ve iş birliğinin her iki ülke yararına geliştirilmesi hedeflenmektedir.

T/ 689

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE SENEGAL CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA SAVUNMA SANAYİ İŞ BİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ
UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI**

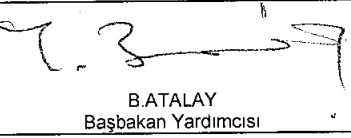
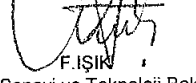
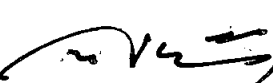
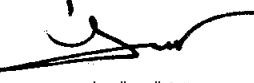
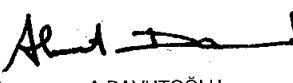
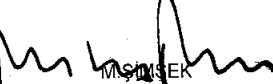
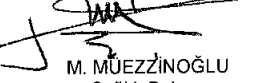
MADDE 1- (1) 20 Aralık 2012 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Eki

RECEP TAYYİP ERDOĞAN
BAŞBAKAN

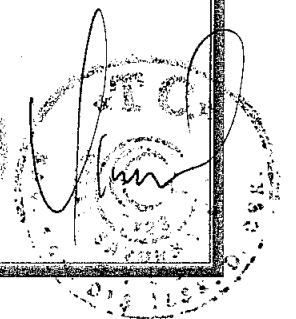
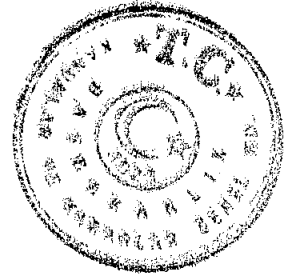
 B. ARINÇ Başbakan Yardımcısı	 A. BABACAN Başbakan Yardımcısı	 B. TALAY Başbakan Yardımcısı	 E. İSLAM Başbakan Yardımcısı
 B. BOZDAĞ Adalet Bakanı	 A. İSLAM Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı	 M. ÇAVUŞOĞLU Avrupa Birliği Bakanı	 F. İSLAM Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı
 F. ÇELİK Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı	 İ. GÜLLÜCE Çevre ve Şehircilik Bakanı	 A. DAVUTOĞLU Dışişleri Bakanı	 N. ZEYBEKÇİ Ekonomi Bakanı
 T. YILDIZ Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı	 A. Ç. KILIÇ Gençlik ve Spor Bakanı	 M. M. EKER Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı	 H. YAZICI Gümrük ve Ticaret Bakanı
 E. ALA İçişleri Bakanı	 C. YILMAZ Kalkınma Bakanı	 Ö. ÇELİK Kültür ve Turizm Bakanı	 M. ŞİMŞEK Maliye Bakanı
 N. AVCI Millî Eğitim Bakanı	 İ. YILMAZ Millî Savunma Bakanı	 V. EROĞLU Orman ve Su İşleri Bakanı	 M. MÜEZZİNOĞLU Sağlık Bakanı
 L. ELVAN Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı			

Dosya No:

101-949

390

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
SENEGAL CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA
SAVUNMA SANAYİ İŞ BİRLİĞİ
ANLAŞMASI

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

İLE

SENEGAL CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

ARASINDA

SAVUNMA SANAYİ İŞ BİRLİĞİ ANLAŞMASI

GİRİŞ

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Senegal Cumhuriyeti Hükümeti (bundan böyle ferdi olarak "Taraflar" müştereken "Taraflar" olarak anılacaktır);

01 Aralık 1998 tarihli Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Anlaşması hükümlerini dikkate alarak;

Birleşmiş Milletler Şartının hedef ve ilkelerine bağlılıklarını teyit ederek,

Karşılıklı yarar ve hak eşitliği ilkeleri temelinde, daha fazla geliştirilecek ve güçlendirilecek olan dostluk ve iş birliği ilişkilerinin, dünya barışı ve güvenliğine olduğu kadar iki ülkenin ortak çıkarlarına da katkıda bulunacağını vurgulayarak,

Askerî teçhizat ve silâh alanında bilimsel ve teknik kabiliyetlerini kullanarak savunma sanayi iş birliğini geliştirme isteklerini belirterek,

Karşılıklı saygı ile mütekabiliyet esaslarına bağlı kalarak,

Aşağıdaki konularda anlaşmaya varmışlardır:

**MADDE I
AMAÇ**

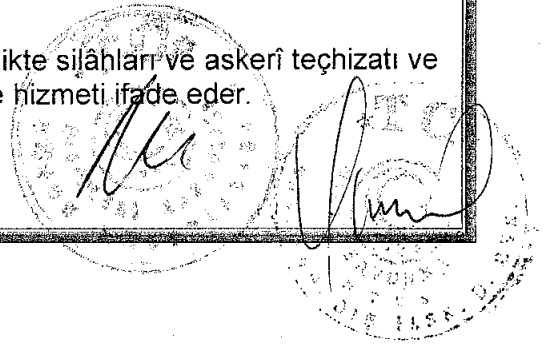
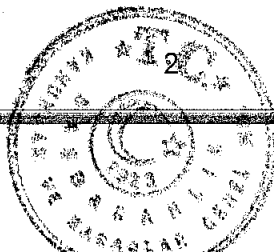
Bu Anlaşmanın amacı; savunma mal ve hizmetlerinin geliştirilmesi, üretimi, tedariki, idamesi ve ilgili teknik ve lojistik destek alanlarında daha etkili iş birliği ile Taraflar arasında savunma sanayi kabiliyetlerini geliştirerek savunma sanayi alanında iş birliği sağlamaktır.

**MADDE II
KAPSAM**

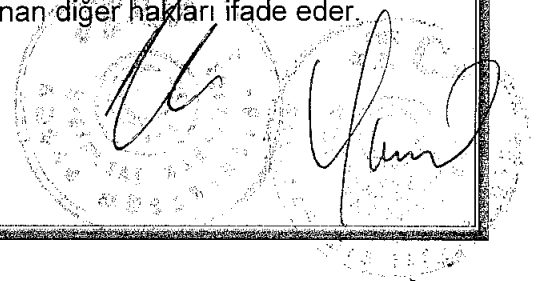
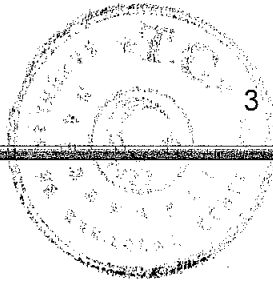
Bu Anlaşma; Tarafların yetkili makamları ve/veya savunma sanayi kuruluşları arasındaki savunma sanayi alanında karşılıklı iş birliği faaliyetlerine ilişkin esas ve ilkelerini kapsamaktadır.

**MADDE III
TANIMLAR**

1. "Anlaşma"; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti arasındaki Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasını ifade eder.
2. "Savunma Sanayi Mal ve Hizmetleri"; ilgili lojistik destek ile birlikte silâhları ve askerî teçhizatı ve bunların araştırma, geliştirme ve üretimi için gerekli malzemeyi ve hizmeti ifade eder.

3. "İş Birliği"; bu Anlaşma çerçevesinde, her iki Tarafın kendi ilgili yasalarına ve düzenlemelerine uygun olacak şekilde mütakabiliyet esasına dayalı olarak üstlendikleri faaliyetleri ifade eder.
4. "Resmi Görev", bu Anlaşma veya bu Anlaşmaya istinaden yapılacak diğer anlaşmalar uyarınca kararlaştırılacak görevi ifade eder.
5. "Gönderen Devlet"; Kabul Eden Devletin ülkesine bu anlaşmanın amaçları doğrultusunda personel, malzeme ve teçhizat gönderen Devleti ifade eder.
6. "Kabul Eden Devlet"; bu Anlaşmanın uygulanması için gönderen devletin personel, malzeme ve teçhizatını ülkesine kabul eden Devleti ifade eder.
7. "Misafir Personel"; bir Tarafın, bu Anlaşmanın uygulanması için karşı Taraf ülkesine gönderdiği asker ve/veya sivil görevlileri ifade eder.
8. "Yakınlar"; Misafir Personelin, Gönderen Devletin yasalarına göre bakmakla yükümlü olduğu eş ve çocuklarını ifade eder.
9. "Karma Komisyon"; bu Anlaşmanın hükümlerinin uygulanması, değerlendirilmesi ve gerektiğinde yapılacak değişikliklere ilişkin görevleri yürüten, üyeleri Türkiye Cumhuriyeti Millî Savunma Bakanlığı ve Senegal Cumhuriyeti Silahlı Kuvvetler Bakanlığı temsilcilerinden oluşan ve her iki tarafın eşit düzeyde temsil edileceği Komisyonu ifade eder.
10. "Üçüncü Taraf"; bu Anlaşmaya Taraf olmayan, iş birliği yapılabilecek devlet, hükümet, uluslararası organizasyon ya da o devlet, hükümet ve uluslararası organizasyonların diğer yasal kişileri ya da temsilcilerini ifade eder.
11. "Kalite Güvencesi"; savunma ürünlerinin veya hizmetlerinin Taraflar arasında mutabık kalınan prosedür, standart, norm ve ilgili teknik şartnamelere bağlı olarak üretim, performans ve kullanım gereklerine uygunluğunu güvence altına alan tüm faaliyetleri ifade eder.
12. "Kaynak Taraf"; Gizlilik Dereceli Bilgi, Belge veya Malzemenin yetkisi altında üretildiği Taraf veya uluslararası kuruluşu ifade eder.
13. "Gizlilik Dereceli Bilgi, Belge ve Malzeme"; şekli veya tipine ya da gönderilme metoduna bakılmaksızın, sınıflandırma işareti ile işaretlenen ve ulusal güvenlik çıkarlarından dolayı ve ulusal yasalara uygun olarak yetkisiz erişime, kullanıma veya imhaya karşı koruma gerektiren herhangi bir bilgi, belge veya malzemeyi ifade eder.
14. "Tesis Güvenlik Belgesi"; bir tesiste bulunan veya bulunabilecek Gizlilik Dereceli Bilgi, Belge ve Malzemenin veya tesiste yürütülen gizlilik dereceli projenin fiziki güvenliklerinin sağlanması için, tesisin bulunduğu yer ve çevre şartları ile maruz kalabileceği dış ve iç tehditler göz önüne alınarak projelendirilmiş olan koruma önlemlerinin, istenilen gizlilik derecesine uygun bulunduğunu gösteren resmî belgeyi ifade eder.
15. "Bilmesi Gereken Prensibi"; herhangi bir kişinin yetkisi düzeyinde; sadece görev ve sorumluluğu gereği bilmek, incelemek, gerçekleştirmek ve korumak için, herhangi bir konu veya iş hakkında bilgi elde etme ve giriş hakkı olmasını ifade eden ilkedir.
16. "Kişi Güvenlik Belgesi"; bir şahsın, Gizlilik Dereceli Bilgi, Belge ve Malzeme veya gizlilik dereceli projeye, Bilmesi Gereken Prensibi çerçevesinde nüfuz edebilmesini veya bunların muhafaza edildiği ya da yürütüldüğü gizlilik dereceli yerlere giriş iznini sağlayan resmi belgeyi ifade eder.
17. "Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları" taraf ülkelerde onaylanan sınai, bilimsel, edebi ve sanatsal alanlarda icatlara ilişkin tüm hakları ve telif hakkını (patent hakları dâhil), kayıtlı ve kayıtsız ticari markaları (hizmet markası dâhil), kayıtlı ve kayıtsız tasarımları, gizlilik dereceli bilgileri (ticari sırlar ve teknik bilgiler), sirküler tasarımlar ve fikri faaliyetten kaynaklanan diğer hakları ifade eder.

MADDE IV İŞ BİRLİĞİ ALANLARI

Taraflar savunma sanayi ile ilgili olarak aşağıdaki alanlarda iş birliği yapacaklardır:

1. Tarafların Silâhlı Kuvvetlerince ihtiyaç duyulan yedek parça, alet, savunma malzemesi, askeri sistemler, teknik gösterimler ve teknik teçhizata ilişkin ortak araştırma, geliştirme, üretim ve modernizasyon için uygun koşulların sağlanması,
2. Tarafların topraklarında askerî teçhizat alanında ortak araştırma, geliştirme ve üretim projeleri sonuçlarının uygulanması,
3. Savunma sanayi mal ve hizmetleri alanında araştırma, üretim ve tasarım,
4. Her iki tarafın alet ve teçhizatının modernizasyonunun yanı sıra savunma sanayi ürün ve hizmetlerinin üretimi ve tedariki alanlarında karşılıklı yardımlaşma,
5. Silâh ve askerî teknik teçhizatın ve bunların parçalarının ortak üretimi ve daha da geliştirilmesi amacıyla; tarafların uygun birimleri arasındaki anlaşmaların sonuçlandırılmasının teşvik edilmesi,
6. Kalite Güvencesinde taraflarca kullanılan savunma sanayi standartları hakkında (standartlarıyla) ilgili bilgi ve ilgili doküman ile bilimsel ve teknik bilgilerin mübadelesi,
7. Ortak projelerde üretilen nihai ürünlerin, tarafların uluslararası yükümlülüklerine halel getirmeksizin, üzerinde mutabık kalınan üçüncü taraflara satışı,
8. İki ülke Silâhlı Kuvvetleri envanterinde bulunan ihtiyaç fazlası savunma sanayi ürün ve hizmetlerinin satılması, alınması veya başka ürün ve hizmetler ile mübadele edilmesine yönelik ortak iş birliği yapılması.
9. Tarafların savunma sanayi şirketleri ve kurumları arasında temaların, araştırma merkezlerine yapılacak teknik ziyaretlerin ve personel değişimlerinin teşvik edilmesi,
10. Taraflardan birinin ülkesinde ya da her iki tarafça müştereken üretilen ya da geliştirilen askeri ve savunma teçhizatlarının tedariki,
11. Her iki tarafın ve mutabık kalındığı takdirde üçüncü devletlerin de savunma sanayi ürünlerine ilişkin üretim, geliştirme, teknoloji ve modernizasyon ortak programları için koşulların oluşturulması,
12. İki ülke arasında ortak veya benzer ihtiyaç olan teçhizatın üretimini yapmak için savunma sanayi alanında bilimsel kaynaklara dayalı ortak araştırma ve geliştirme projelerinin uygulanması ve bu hususu kapsayan çalışmaların iki ülke arasında imzalanacak Savunma Araştırma Geliştirme ve Teknoloji Alanında İş Birliği Mutabakat Muhtırası kapsamında yürütülmesi,
13. Üçüncü Taraflar için ortak üretim ve geliştirme konusunda Taraflar arasındaki anlaşmaların sonuçlandırılmasının teşvik edilmesi,
14. Bu Anlaşma çerçevesinde Taraflar arasında yapılan savunma sanayi ürünlerinin tedarik ve üretim anlaşmalarının sonuçlandırılmasının teşvik edilmesi,
15. Tarafların yetkisi dâhilinde askerî teknik kurumlar, savunma sanayi firmaları ve bakım-onarım tesisleri arasında iş birliği yapılması,
16. Her iki ülkede düzenlenen savunma sanayi fuarları ve sempozyumlarına karşılıklı katılım sağlanması,
17. Taraflarca müştereken karar verilen herhangi bir diğer savunma sanayi iş birliği alanı.

MADDE V
UYGULAMA ESASLARI

1. Taraflar, kural olarak, sadece kendi savunma sanayileri ile ilgili konularda iş birliği yapacaklardır. Üçüncü Tarafların ilgi sahasına giren konuların iş birliğine dâhil edilmesi karşılıklı anlaşma sonucuna göre mümkün olacaktır.
2. İş birliği, tarafların çıkar ve ihtiyaçları göz önünde bulundurularak, karşılıklılık ilkesine bağlı olarak tesis edilecektir.
3. Karma Komisyon Toplantısına ilişkin faaliyetler, toplantının öngörülen tarihinden en az üç ay önce kabul eden devletin eş başkanı tarafından yapılacak olan resmî davet üzerine başlatılacaktır.
4. Üçüncü ülkelerin ortak üretim projelerine davet edilmesi konusunda Taraflar değerlendirip karşılıklı karar alacaklardır.
5. İş birliği alanlarına ilişkin uygulamanın ayrıntıları uygulama protokolleri ile belirlenecektir.
6. Herhangi bir uygulama protokolünün feshedilmesi durumunda Taraflar fesih bildirisinden önce başlanmış bütün yükümlülükleri tamamlamayı kabul ederler. Herhangi bir uygulama protokolünün fesih bildirisi taraflarca müşterek sonuçlandırılacak ve yerine getirilmiş ve getirilmemiş yükümlülüklerin listesini de içerecektir.
7. Taraflar, bu Anlaşma kapsamında yapacakları anlaşma ve protokollerde bu Anlaşma hükümlerini dikkate alacaklardır.
8. Yazılı ön onay alınmaksızın hiçbir taraf bu Anlaşma ya da bu Anlaşma kapsamında yapacakları anlaşma veya protokoller uyarınca hibe edilecek, satılacak ya da ortak üretilecek malzeme, teknik bilgi ve belgeyi üçüncü bir tarafa transfer etmeyecektir.

MADDE VI
YETKİLİ MAKAMLAR

Bu Anlaşmanın uygulanması için yetkili makamlar;

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İçin : Türkiye Cumhuriyeti Millî Savunma Bakanlığı,

Senegal Cumhuriyeti Hükümeti İçin : Senegal Cumhuriyeti Silahlı Kuvvetler Bakanlığı

MADDE VII
KARMA KOMİSYON

1. Bu Anlaşmanın hükümlerinin uygulanması ve amaçlarına ulaşması için, üyeleri Türkiye Cumhuriyeti Millî Savunma Bakanlığı ve Senegal Silahlı Kuvvetler Bakanlığı temsilcilerinden meydana gelen ve her iki tarafın eşit düzeyde temsil edileceği bir Karma Komisyon (Bundan sonra "Komisyon" olarak belirtilecektir) oluşturulacaktır.
2. Komisyonunda Türkiye Cumhuriyeti Millî Savunma Bakanlığı heyetine, Milli Savunma Bakanlığı Müsteşar Teknoloji ve Koordinasyon Yardımcısı ve Millî Silâhlanma Direktörü; Senegal Cumhuriyeti heyetine Genelkurmay Lojistik Başkan Yardımcısı başkanlık edecektir.

3. Komisyonun faaliyetlerini düzenlemek ve koordine etmekle görevli temas noktaları;

- Türkiye Cumhuriyeti Millî Savunma Bakanlığı Savunma Sanayi Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı,

- Senegal Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı'dır.

4. Komisyonunda her bir tarafın üye sayısı yediyi aşmayacaktır. Gerekğinde Komisyona, uzman personel dâhil edilebilecektir.

5. Bu Anlaşma kapsamında Komisyonun görev ve yetkileri:

a. Bu Anlaşmanın IV'üncü Maddesine göre, somut iş birliği alanlarını tespit etmek ve tanımlamak,

b. Birlikte gerçekleştirilecek projeleri seçmek ve müşterek projelerin uygulanmasına yönelik en uygun iş birliği şekil ve metotlarını tanımlamak,

c. Tarafların olası ortakları olabilecek yerel firmaları tespit etmek ve seçmek,

d. Müşterek programların uygulanması sırasındaki iş birliği teklifinin gerçekleştirilmesi amacıyla bilgileri mübadele etmek,

e. Üçüncü ülkelerin ortak projelere katılması konusundaki teklif, tavsiye ve görüşleri ilgili makamlara sunmak,

f. Onaylanmış proje ve kararların gerçekleştirilmesi için gerekli belgelerin hazırlanması ve yayımlanmasını sağlamak,

g. Onaylanmış projelerin ve kararların gerçekleştirilmesini düzenli olarak kontrol etmek,

h. Bu Anlaşmanın uygulanmasını değerlendirmek ve gerektiğinde Anlaşmada yapılacak değişikliklere ilişkin teklifleri müzakere etmektir.

6. Komisyon Toplantısı gündemindeki tüm konu ve başlıklar toplantıdan en az 60 gün önce belirlenmiş ve koordine edilmiş olacaktır. Heyet Başkanları Komisyon Toplantısında gündeme gelmesi istenen soru ve konular hakkında birbirlerini haberdar edeceklerdir.

7. Komisyon müşterek olarak mutabık kalınan tarihlerde en az üç yılda bir olmak üzere dönüşümlü olarak toplanacaktır. Komisyon, üzerinde mutabık kalınmış gündemi görüşmek üzere, söz konusu toplantının düzenlenmesinden sorumlu heyetin başkanı tarafından toplantıya çağırılacaktır.

8. Komisyon, bu Anlaşmanın yorumlanmasından ve uygulanmasından doğacak uyuşmazlıkları, görüşmeler suretiyle XVIII'inci Madde uyarınca çözüme kavuşturacaktır.

MADDE VIII

FİKRİ VE SINAİ MÜLKİYET HAKLARININ KORUNMASI

1. Tarafların Fikri ve Sinaî Mülkiyet Hakları, kendi sınırları içinde üretim hakları, üretim lisansının verilmesi, üçüncü ülkelere satış, ortak projeler çerçevesinde gerçekleştirilen buluşlar ve yeni ürünlere ait patentlerin korunmasıyla ilgili hak ve yükümlülükleri; her bir proje için yapılacak uygulama anlaşmaları ile belirlenecektir. Bu anlaşmalar her bir ülkenin telif haklarına ilişkin yürürlükteki kanun ve düzenlemeleri ve uluslararası anlaşmaları dikkate alacaktır.

2. Bu anlaşmalarda; malî ve hukukî yükümlülüklerin yanında, araştırma, geliştirme, üretim, tedarik, teknik hizmet, personel desteği ve altyapı hizmetlerinden kaynaklanan masraflarından doğacak karşılıklı borç ve alacaklarının tasfiye şekli, yeri, zamanı ve şartlarına ilişkin esas ve usulleri ayrıntılı olarak belirtilecektir.

3. Üçüncü bir tarafa; savunma sanayi ile ilgili uygun malzemenin verilmesi veya Taraflar arasında karşılıklı mübadele edilen bilgilerin yayımlanması ancak veren tarafın yazılı izniyle mümkün olacaktır.

4. Taraflar bu Anlaşma çerçevesinde diğer bir Tarafça verilen bütün malzeme, ürün ve bilginin yeniden üretimi, kopya edilmesi, kullanılması veya dağıtılması ile ilgili telif haklarına ve diğer sınırlamalara riayet edeceklerdir.

5. Fikri ve Sinaî Mülkiyet Haklarının korunmasına ilişkin Anlaşma ile oluşturulan yükümlülükler işbu Anlaşmanın sona ermesinden sonra da uygulanmaya devam edecektir.

MADDE IX

GİZLİLİK DERECELİ BİLGİ, BELGE VE MALZEMENİN GÜVENLİĞİ

1. Taraflar, aşağıdaki tabloda gösterilen güvenlik sınıflandırma seviyelerinin eşdeğerliğini ve güvenlik sınıflandırma seviyelerine uygunluğunu kabul ederler:

TÜRKÇE:
ÇOK GİZLİ
GİZLİ
ÖZEL
HİZMETE ÖZEL
TASNİF DIŞI

İNGİLİZCE:
TOP SECRET
SECRET
CONFIDENTIAL
RESTRICTED
UNCLASSIFIED

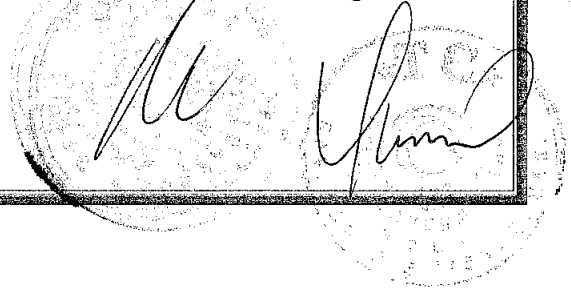
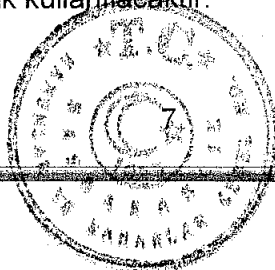
2. Her iki Taraf, bu Anlaşmaya dayanarak alınan, Gizlilik Dereceli Bilgiyi kendi ulusal güvenlik sınıflandırma seviyesi ile yukarıdaki tabloda gösterilen eşdeğer işaretlere uygun olarak işaretlemeyi taahhüt ederler.

3. Her iki Taraf, karşılıklı iş birliğinin bir sonucu olarak üretilen ya da transfer edilen Gizlilik Dereceli Bilginin korunması için kendi ulusal kanunları ve bu Anlaşma uyarınca gerekli tüm tedbirleri alacak ve ayrıca bu tür bilgiyi de en azından kendi Gizlilik Dereceli Bilgisini korudukları eşdeğer güvenlik seviyesinde korumayı sağlayacaklardır.

4. Alan Taraf, Gizlilik Dereceli Bilgiyi Kaynak Taraftan yazılı ön izin almaksızın bir Üçüncü Tarafa transfer etmeyecektir.

5. Karşılıklı iş birliği kapsamında mübadele edilen veya üretilen Gizlilik Dereceli Bilginin özel firmalara verilmesi, açıklanması veya bu firmalara ait tesislerde bulundurulması hâlinde, bu firmaların ülkesindeki yetkili güvenlik makamından alınmış uygun seviyeli Tesis Güvenlik Belgesi olma şartı aranacak ve bu tür bilgi sadece, tam olarak yetkilendirilmiş ve yetkili güvenlik makamından uygun Kişi Güvenlik Belgesi almış şahıslara, Bilmesi Gereken Prensibine uygun olarak açıklanabilecektir.

6. Bu Anlaşma kapsamında, Tarafların ülkesindeki yetkili güvenlik makamları ve/veya kuruluşlar arasında mübadele edilen ve/veya karşılıklı iş birliği ile üretilen Gizlilik Dereceli Bilgi, sadece transfer edilme amacına uygun olarak kullanılacaktır.

7. Gizlilik dereceli bilgilerin korunması ve bunların ifşasının önlenmesine ilişkin Anlaşma ile oluşturulan yükümlülükler işbu Anlaşmanın sona ermesinden sonra da uygulanmaya devam edecektir.

8. Gizlilik dereceli bilgilere verilen güvenlik sınıflandırmalarının seviyesi sadece Kaynak Tarafça değiştirilebilir. Bu tür karar; Kaynak Tarafça, onu uygulayacak olan alan Tarafa yazılı olarak derhâl bildirilecektir. Her iki taraf da gizlilik dereceli bilgileri veren tarafın yazılı onayı olmaksızın gizlilik dereceli bilgilerin gizlilik derecesinde değişiklik yapmayacaktır.

9. Tarafların karşılıklı iş birliği sürecinde üretilen bilgiye verilecek güvenlik sınıflandırma seviyesi, sadece karşılıklı onay ile belirlenecek, değiştirilecek veya iptal edilecektir. Bu tür bilgiye verilecek güvenlik sınıflandırma seviyesi konusunda anlaşmaya varılamazsa, Taraflar, herhangi biri tarafından önerilen daha yüksek seviyeyi kabul edeceklerdir.

10. Gizlilik Dereceli Bilgi, Taraflar arasında, belirtilen hükümetten hükümete diplomatik kanallar veya Tarafların yetkili güvenlik makamları ile mutabık kalınan diğer kanallar ile iletilecektir.

11. "ÖZEL" veya daha yüksek seviyeli Gizlilik Dereceli Bilginin transferi, her bir proje için hazırlanacak proje güvenlik talimatında tanımlanacak usul ve esaslara göre gerçekleştirilecektir.

12. "ÖZEL"e kadar işaretlenen Gizlilik Dereceli Bilgi ve Malzeme ulusal yasalara uygun olarak imha edilecektir.

13. Diğer Tarafın bir kuruluşu ile bir gizlilik dereceli sözleşme yapmak isteyen ya da kendi kuruluşlarının birine bir gizlilik dereceli proje kapsamında diğer Tarafın topraklarında bir gizlilik dereceli sözleşme yapmasına yetki vermek isteyen bir Taraf, teklif edilen kuruluşun ilgili güvenlik sınıflandırma seviyeli Gizlilik Dereceli Bilgiye erişim yetkisi veren bir Tesis Güvenlik Belgesine sahip olduğuna ilişkin, kendi yetkili güvenlik makamı vasıtasıyla diğer Tarafın yetkili güvenlik makamından önceden yazılı izin alacaktır.

14. "ÖZEL" ve daha yüksek seviyede Gizlilik Dereceli Bilginin kullanıldığı her bir proje için imzalanacak sözleşmeye ek olarak, proje kapsamında güvenliğin sağlanmasına yönelik alınması gereken tedbirleri içeren bir proje güvenlik talimatı hazırlanacaktır.

15. Gizlilik Dereceli Bilginin fiili veya şüpheli olarak ihlal edilmesi veya bu tür bilginin yetkisiz bir kişiye açıklanması hâlinde, ihlal veya açıklanmanın olduğu yerdeki Taraf, kendi ulusal yasalarına uygun olarak gerekli tüm tedbirleri alacak ve bu durum ile alınan tedbir ve sonuçları hakkında diğer Tarafı derhal bilgilendirecektir.

16. Gizlilik Dereceli Bilgiye veya bunların muhafaza edildiği veya işlendiği alanlara nüfuzu gerektiren ziyaretler, sadece, ziyaretçinin uygun gizlilik seviyesinde Kişi Güvenlik Belgesi ve Bilmesi Gereken Prensibinin olması koşuluyla ev sahibi ülkenin yetkili güvenlik makamından ön yazılı izin alınmasından sonra uluslararası ziyaret prosedürleri çerçevesinde gerçekleştirilecektir.

17. Taraflardan her birinin yetkili güvenlik makamınca kendi ulusal kurallar ve mevzuatlarına uygun olarak verilen Kişi Güvenlik Belgesi ve Tesis Güvenlik Belgesi, karşılıklı iş birliği projeleri kapsamında diğer Tarafın yetkili güvenlik makamınca tanınacaktır.

MADDE X KALİTE GÜVENCESİ

Taraflarca mutabık kalınması halinde, Kalite Güvencesi konusunda iş birliği Taraflar arasında akdedilecek müstakil bir anlaşma ile düzenlenecektir. Söz konusu Anlaşmanın imzalanmasına ve yürürlüğe girinceye kadar, konuya ilişkin usul ve genel esaslar, tarafların ilgili kuruluşları arasında kendi mevzuatlarına uygun olarak yapılacak özel hukuka tabi sözleşmeler ile belirlenecektir.

MADDE XI
TARAFLARIN DİĞER ULUSLARARASI ANLAŞMALARDAN
DOĞAN TAAHHÜTLERİ

Bu Anlaşmanın hükümleri, her bir ülkenin taraf olduğu diğer uluslararası anlaşmalardan doğan taahhütlerini etkilemeyecek ve diğer devletlerin çıkarlarına, güvenliklerine ve toprak bütünlüklerine karşı kullanılmayacaktır.

MADDE XII
HUKUKİ HUSUSLAR

1. Misafir Personel ile Yakınları; giriş, ikamet ve çıkış dâhil, Kabul Eden Devlet ülkesinde bulundukları sürece Kabul Eden Devletin yürürlükteki yasalarına ve düzenlemelerine tabi olacaklardır.
2. Cezai yargılama yetkisi Kabul Eden Devlette olacaktır. Ancak, Kabul Eden Devletin yargı yetkisinin kullanılacağı hallerde, hüküm içeriği Gönderen Devletin mevzuatında bulunmayan bir cezayı öngörmekte ise, her iki ülke mevzuatında yer alan veya taraflar için uygun olan ceza uygulanacaktır.
3. Kabul Eden Devlet, Misafir Personel veya Yakınlarından herhangi birinin gözaltına alınması veya tutuklanması halinde Gönderen Devleti derhal durumdan haberdar edecektir.
4. Misafir Personel veya Yakınlarından herhangi birinin Kabul Eden Devlette yasal bir soruşturmaya veya yargılamaya muhatap olması durumunda, bu kişi Kabul Eden Devlet vatandaşlarına sağlananlardan az olmamak koşulu ile genel olarak kabul edilmiş hukuki korumadan istifade etme hakkına sahip olacaktır.
5. Kabul Eden Devletin kanunlarını ihlal ettikleri takdirde, Misafir Personelin faaliyetlerine son verilebilecektir.
6. Gönderen Devlet, Misafir Personel üzerindeki münhasır disiplin yargı yetkisini, Kabul Eden Devletin ülkesinde muhafaza eder. Ancak Kabul Eden Devlet, yetkili askerî makamları emrindeki Misafir Personele görevin gerektirebileceği emirleri verebilir.

MADDE XIII
İDARİ KONULAR

1. Misafir Personele, bu Anlaşmada belirlenmiş olanlar veya bu Anlaşma uyarınca imzalanacak protokoller, mutabakat muhtıraları ve teknik düzenlemelerle belirlenecekler dışında görevler verilmeyecektir.
2. Gönderen Devletin Askeri Personeli, görev yerlerinde kendi üniformalarını giyecektir.
3. Bu Anlaşmada belirtilen faaliyetlerin icrası sırasında, lüzumlu hallerde Kabul Eden Devlet gerekli teçhizatı sağlamak için gerekli çabayı gösterecektir.

MADDE XIV
MALİ KONULAR

1. Bu Anlaşmanın kapsamında bulunan iş birliği faaliyetlerinin icrası maksadıyla görevlendirilen Misafir Personelin maaş, konaklama, yemek hizmeti, ulaştırma, gündelik ve diğer mali haklarından, Gönderen Devlet sorumlu olacaktır.

2. Faaliyetlerin ücretsiz olarak veya cari/indirilmiş ücret karşılığında düzenlenmesine Kabul Eden Devlet karar verecektir.

3. Misafir Personel Kabul Eden Devleti kesin olarak terk ederken kendi borçları ile Yakınlarının borçlarını tasfiye edecektir. Acil geri çekilme halinde, Misafir Personel ve Yakınlarının borçları Kabul Eden Devlet tarafından düzenlenecek faturaya istinaden Gönderen Devlet tarafından ödeme tarihindeki döviz kuru üzerinden ABD Doları olarak ödenecektir.

4. Misafir Personel ve Yakınları, giriş, kalış ve çıkışları süresince, Kabul Eden Devletin yürürlükteki vergi mevzuatına tabi olacaklardır.

MADDE-XV SAĞLIK HİZMETLERİ

1. Misafir Personel ve Bakmakla Yükümlü Olduğu Aile Bireyleri, belirtilen ücretlerin ödenmesi mukabilinde ve Kabul Eden Devlette kullanımda olan tesislerde Kabul Eden Devletin askeri personeli ile personelin bakmakla yükümlü olduğu kişilere sağlanan hizmetlere benzer şekilde, Kabul Eden Ülkenin hastanelerinde tıbbi bakım, ilkyardım ve dış bakımı olanaklarından yararlanma hakkına sahip olacaklardır.

2. Misafir Personel ve Bakmakla Yükümlü Olduğu Aile Bireylerinin ilaç ve herhangi bir uzun süreli tıp hizmeti ile hastaların kendi ülkelerine gönderilmesi dahil her türlü tıbbi masrafları Gönderen Devlet tarafından karşılanacaktır.

3. Kabul Eden Devletin sivil kurumlarının sağladığı sağlık hizmetlerine ilişkin tüm masrafları Misafir Personelin kendisi karşılamalıdır.

MADDE XVI DİĞER HUSUSLAR

1. Gönderen Devlet, gerekli gördüğü zaman, personelin geri çağırma hakkını saklı tutar. Kabul Eden Devlet, böyle bir talebi alır almaz, personelin dönüşü için bütün tedbirleri alacaktır.

2. Bir Misafir Personelin veya bir Yakınının ölümü halinde, Kabul Eden Devlet Gönderen Devleti bilgilendirecek, cenazeyi ülkesindeki en yakın uluslar arası havaalanına nakledecek ve sevk edilene kadar uygun sıhhi koruma tedbirlerini alacaktır.

MADDE XVII ZARAR / ZİYAN VE TAZMİNATLAR

1. Taraflardan her biri, Misafir Personelin görevini yerine getirdiği sıradaki fiillerinden ötürü, karşı tarafın mallarına verilen zararları tazmin edecektir.

2. Kabul Eden Devletin ve üçüncü şahısların mallarına, kasten veya ihmale dayalı olarak verilebilecek zarar veya ziyanlara ilişkin tazminat taleplerinin çözümlenmesinde Kabul Eden Devletin kanunları uygulanacaktır.

3. Taraflardan her biri, kasıt veya ihmal bulunmadıkça, misafir personelin Resmi Görevlerini yerine getirirken üstlendiği hizmetten ötürü yaralanması veya ölümü halinde diğer Tarafa karşı taleplerinden feragat edeceklerdir.

MADDE XVIII
GÜMRÜK VE PASAPORT İŞLEMLERİ

1. Misafir Personel ile Yakınları, Kabul Eden Devletin ülkesinde, yabancılara ilişkin kurallara tabi olacaktır.
2. Misafir Personel ile Yakınları, Kabul Eden Devletin ülkesine giriş ve çıkışlarında Kabul Eden Devletin yasal mevzuatında öngörülen pasaport ve gümrük işlemleri ile ilgili prosedürlere tabi olacaktır. Kabul Eden Devlet, mevzuatı çerçevesinde gerekli kolaylıkları sağlayacaktır.

MADDE XIX
UYUŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜLMESİ

1. Taraflar, bu Anlaşmanın yorumlanmasından ve uygulamasından doğacak uyuşmazlıkları, uluslararası mahkeme, hakem heyeti ya da üçüncü tarafa götürmeksizin Madde VII uyarınca kurulmuş Komisyonda görüşmeler suretiyle çözüme kavuşturacaklardır. Uyuşmazlıklar kesin surette çözümleninceye kadar Taraflar işbu Anlaşma'dan kaynaklanan yükümlülüklerini yerine getirmeye devam edeceklerdir.
2. Şayet uyuşmazlık Komisyonda ele alınışını izleyen 90 gün içinde çözülemezse, Türkiye Cumhuriyeti Millî Savunma Bakanlığı Müsteşarı ve Senegal Cumhuriyeti Silahlı Kuvvetler Bakanlığı Kontrol Etüt ve Mevzuat Direktörü seviyesinde ele alınacaktır. Bu takdirde, konunun tarafların yetkili makamlarına intikalini izleyen 30 gün içinde görüşmelere başlanacak, müteakip 45 gün içinde sonuç alınamadığı takdirde, Taraflardan her biri XXI'nci Maddenin 2'nci paragrafı uyarınca bu Anlaşmayı sona erdirebilecektir.

MADDE XX
TADİL VE GÖZDEN GEÇİRME

Taraflardan her biri gerektiğinde bu Anlaşmanın değiştirilmesi veya gözden geçirilmesini önerebilir. Yazılı önerinin alındığı tarihten itibaren 30 gün içerisinde görüşmeler başlayacaktır. 90 gün içerisinde bir sonuca varılamaz ise, Taraflardan her biri XXI'nci Maddenin 2'nci paragrafı uyarınca bu Anlaşmayı sona erdirebilecektir. Üzerinde mutabık kalınan tadil veya değişiklikler, Bu Anlaşmanın yürürlüğe girişini düzenleyen XXII'inci Maddedeki usul uyarınca yürürlüğe girecektir. Bütün tadilat ve gözden geçirmeler yazılı olarak yapılacaktır.

MADDE XXI
YÜRÜRLÜK SÜRESİ VE SONA ERDİRME

1. Bu Anlaşma yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl yürürlükte kalacaktır. Taraflardan herhangi biri diğerine Anlaşmanın yürürlük süresinin bitiminden 90 gün öncesinden yazılı olarak sona erdirmeye bildirimi göndermediği takdirde Anlaşma birbirini izleyen birer yıllık süreler için kendiliğinden uzayacaktır.
2. Eğer bu Anlaşmanın tadilinde veya gözden geçirilmesinde veya bir uyuşmazlığın çözümünde Taraflar arasında bir mutabakat sağlanamazsa Taraflardan her biri 90 günlük yazılı bir ön bildirim ile bu Anlaşmayı sona erdirebilecektir. Fesih işlemi bildirimden diğer Tarafça alınmasından 90 gün sonra yürürlüğe girer.
3. Fesih hükümleri bu Anlaşmanın feshinden önce kararlaştırılmış ve başlatılmış olan herhangi bir projenin, programın veya sözleşmenin uygulanmasını etkilemeyecektir.

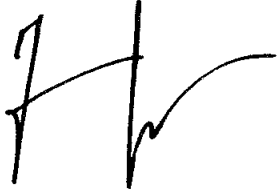
MADDE XXII
ONAY VE YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ

İşbu Anlaşma, Tarafların, anılan belgenin yürürlüğe girmesi için gerekli yasal usullerin tamamlandığını birbirlerine diplomatik yollarla bildirdikleri son yazılı bildirimin alındığı tarihte yürürlüğe girecektir.

MADDE XXIII
METİN VE İMZA

1. Bu Anlaşma Türkçe, Fransızca ve İngilizce dillerinde her biri aynı derecede geçerli olmak üzere ikişer asıl nüsha olarak tanzim edilmiştir. İhtilaf halinde İngilizce metin geçerli olacaktır.
2. Bu Anlaşma, kendi Hükümetlerince gerektiği gibi yetkilendiren ve altında imzaları bulunan kişiler tarafından 20 Aralık 2012 tarihinde Ankara'da imzalanmıştır.

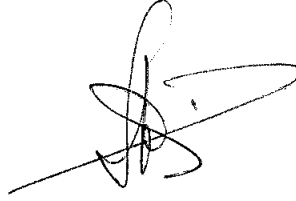
TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ADINA

İSİM : İsmet YILMAZ

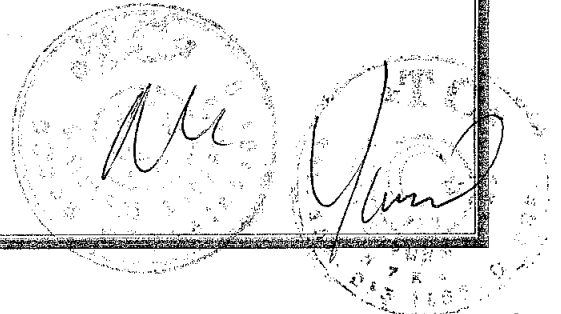
UNVAN : Millî Savunma Bakanı

SENEGAL CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ADINA

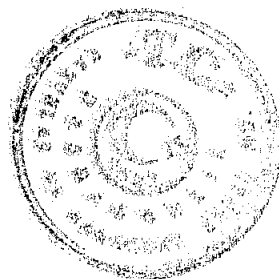

İSİM : Augustin TINE

UNVAN : Silahlı Kuvvetler Bakanı

AGREEMENT
ON DEFENCE INDUSTRY COOPERATION
BETWEEN
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF
TURKEY
AND
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF
SENEGAL

AGREEMENT ON DEFENCE INDUSTRY COOPERATION

BETWEEN

THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF TURKEY

AND

THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF SENEGAL

PREAMBLE

The Government of the Republic of Turkey and the Government of the Republic of Senegal (hereinafter referred to individually as "Party" and collectively as the "Parties");

Taking into account the provisions of the present Agreement Between the Government of the Republic of Turkey and the Government of the Republic of Senegal on Co-operation in Military Field of Training, Technique and Science dated 01 December 1998;

Confirming their commitments to the goals and principles of the United Nations Charter,

Emphasizing that the friendship and cooperation relations, which shall be further developed and strengthened on the basis of principles of mutual benefit and equality of rights, shall contribute to the mutual interests of both countries, as well as to the peace and security of the world,

Expressing their desire to develop the defence industry cooperation by utilizing their scientific and technical capabilities in the field of military equipment and weapons,

Adhering to the principles of reciprocity and mutual respect,

Have agreed on the following issues:

ARTICLE I PURPOSE

The purpose of this Agreement is to establish cooperation in the field of defence industry between the Parties by improving the defence industry capabilities of the Parties through more effective cooperation in the fields of development, production, procurement, maintenance of defence goods and services, and relevant technical and logistic support.

ARTICLE II SCOPE

This Agreement covers basis and principles of mutual cooperation activities in the field of defence industry between competent authorities and/or defence industry companies of the Parties.

ARTICLE III DEFINITIONS

1. "Agreement" means Agreement on Defence Industry Cooperation between the Government of the Republic of Turkey and Government of the Republic of Senegal,
2. "Defence Industry Goods and Services" means the weapons and military equipment, together with the related logistic support, and the material and service required for research, development and production of these equipments,

3. "Cooperation" means activities undertaken based on the principle of reciprocity for the purposes of this Agreement by the Parties in accordance with their applicable laws and regulations,
4. "Official Duty" means the duty to be determined according to this Agreement or other agreements to be concluded on the basis of this Agreement,
5. "Sending State" means the State that sends personnel, material and equipment to the territory of the Receiving State in line with the purposes of this Agreement,
6. "Receiving State" means the State receiving personnel, material and equipment sent by the Sending State in its territory for implementation of this Agreement.
7. "Guest Personnel" mean the military and/or civil officials of a Party sent to the territory of the other Party for the implementation of this Agreement,
8. "Dependants" means the spouse or children of Guest Personnel depending on him or her for support by the laws of the Sending State,
9. "Joint Commission" means the Commission performing the duties regarding amendments to be made when necessary, implementation and assessment of provisions of this Agreement, composed of the representatives of the Ministry of National Defence of the Republic of Turkey and of the Ministry of Armed Forces of the Republic of Senegal , and where both Parties shall be represented equally.
10. "Third Party" means states, governments and international organizations or other legal persons or representatives of such countries, governments and international organizations that can be cooperated with, which are not a party of this Agreement.
11. "Quality Assurance" means all activities ensuring the convenience of defence products or services to the requirements of production, performance and usage committed to the procedures, standards, norms and relevant technical specifications agreed between the Parties.
12. "Originating Party" means the Party or international organisation under whose authority the Classified Information, Document or Material has been produced.
13. "Classified Information, Document and Material" means any information, document or material regardless of their form or type or method of transmission, which are marked with classification mark and which require due to national security interests and in accordance with national legislation protection against unauthorized access, use or destruction.
14. "Facility Security Certificate"; means the official license certifying that the protective measures projected is commensurate with the required security classification by considering the location of the facility, environmental conditions and the possible external and internal threats to be posed so as to ensure the physical security requirements for the Classified Information, Document and Material that are existing or to exist in the facility or the classified project which is carried out in a facility.
15. "Need-to-Know Principle"; means the principle under which the one has right to have knowledge and has access to any subject matter or work at the level of his/her authority so as to know, review, accomplish or protect them just as required for his/her duty and responsibility.
16. "Personnel Security Certificate"; means the official license certifying that the person can be able to have access to the Classified Information, Document and Material or the classified project within the framework of Need-to-Know Principle or making it possible to give entrance permission to classified area where they are maintained or conducted.
17. "Intellectual and Industrial Property Rights"; means all copyright and all rights in relation to inventions (including patent rights), registered and unregistered trademarks (including service marks), registered and unregistered designs, confidential information (including trade secrets and know-how), and circular layouts, and any other rights resulting from intellectual activity in the industrial, scientific, literary and artistic fields recognised in the countries of the Parties.

ARTICLE IV COOPERATION FIELDS

The Parties shall cooperate in the following fields regarding the defence industry:

1. Provision of the appropriate conditions for joint research, development, production and modernisation of spare parts, tools, defence materials, military systems, technical displays and technical equipment required by the Armed Forces of the Parties,
2. Implementation of the results of joint research, development and production projects in the field of the military equipment in the territories of the Parties,
3. Research, production and design in the field of defence industry goods and services,
4. Mutual assistance in the fields of production and procurement of defence industry products and services as well as the modernisation of tools and equipments of both Parties,
5. Encouraging the conclusion of agreements made between relevant departments of the Parties with the aim of joint production and further development of weapons, military technical equipment and their parts,
6. Exchange of scientific and technical information, relevant information and documents on defence industry standards used by the Parties for Quality Assurance,
7. Sales of finished goods produced through joint projects to Third Parties by mutual agreement without affecting obligations of the Parties deriving from international regulations,
8. Joint cooperation in selling or purchasing or exchange with other products and services, of surplus defence industry products and services existing in the inventory of the Armed Forces of the two countries.
9. Encouragement of contacts, technical visits to research centres and personnel exchanges between the institutions and companies of defence industries of the Parties.
10. Supply of military and defence equipment manufactured or developed jointly or in either Party's country,
11. Providing the conditions for joint programs of production, development, technology and modernisation related to the defence industry products of both Parties, and if agreed upon, the defence industry products of the third Countries,
12. Implementation of joint research and development projects based on scientific resources in the field of defence industry for the purpose of producing equipments jointly or similarly required by both countries and conducting these activities within the scope of a Memorandum of Understanding on Cooperation in the field of Defence Research, Development and Technology to be signed between the Parties.
13. Encouraging the conclusion of agreements between the Parties on joint production and development for Third Parties,
14. Encouragement of conclusion of agreements made between the Parties on procurement and production of defence industry products within the framework of this Agreement,
15. Cooperation between military technical institutions, defence industry companies and maintenance and repair facilities, under the authorisation of Parties,
16. Mutual participation in the defence industry fairs and symposiums organized by both countries,
17. Any other field of defence industry cooperation jointly decided by the Parties.

ARTICLE V IMPLEMENTATION PRINCIPLES

1. The Parties, in principle, shall cooperate only in the fields related to their own defence industries. The inclusion of issues in cooperation that are within the interest of the Third Parties shall be possible on the basis of mutual agreement.
2. Cooperation shall be established based on the principle of reciprocity, considering the requirements and interests of the Parties.
3. The activities regarding the Joint Commission Meeting shall be initiated upon the official invitation of the co-chairman of the Receiving State at least three months prior to the proposed date of the meeting.
4. The Parties shall consider and mutually decide on the issue of invitation of third countries to joint production projects.
5. Details of the implementation concerning the cooperation fields shall be defined through the implementation protocols.
6. In case of termination of any implementation protocol, the Parties shall accept to fulfil all obligations started before the notification of termination. Declaration of the termination of any implementation protocol shall be jointly concluded by the Parties and shall also include a list of fulfilled and unfulfilled obligations.
7. In the conclusion of agreement and protocols made within the context of this Agreement, the Parties shall take into consideration the provisions of this Agreement.
8. Neither Party shall transfer the material, technical information and documents to be donated, sold or co-produced as per this Agreement or agreements and protocols to be made in the context of this Agreement to a Third Party without prior written consent.

ARTICLE VI RESPONSIBLE AUTHORITIES

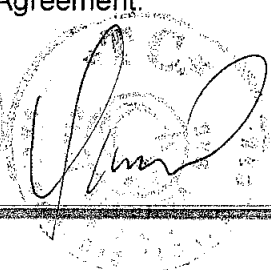
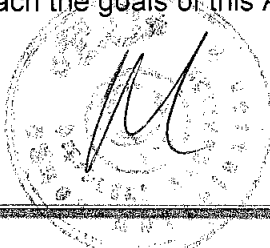
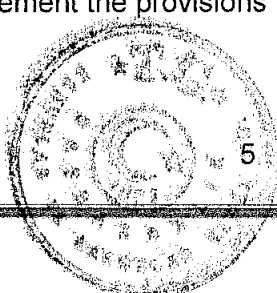
The authorities responsible for implementation of this Agreement;

For the Government of the Republic of Turkey : Ministry of National Defence of the Republic of Turkey

For the Government of the Republic of Senegal: Ministry of Armed Forces of the Republic of Senegal

ARTICLE VII JOINT COMMISSION

1. A Joint Commission (hereinafter referred as "Commission") where both Parties shall be represented on equal basis by the participation of representatives of the Ministry of National Defence of the Republic of Turkey and Ministry of Armed Forces of the Republic of Senegal shall be established in order to implement the provisions and reach the goals of this Agreement.

2. In the Commission, the Delegation of the Ministry of National Defence of the Republic of Turkey will be headed by the Deputy Undersecretary of Technology and Coordination and National Armament Director of the Ministry of National Defence, whereas the Delegation of the Republic of Senegal will be headed by Deputy Chief of Logistic of General Staff.

3. The points of contact which will be responsible for organizing and coordinating the activities of the Commission are;

- Defence Industry Foreign Relations Department, Ministry of National Defence of the Republic of Turkey,

- General Staff of the Republic of Senegal

4. Number of the members of each Party in the Commission shall not exceed seven persons. If necessary, some expert personnel shall be involved in the Commission.

5. In accordance with this Agreement, the authorities and duties of the Commission shall be as follows:

- a. Determination and definition of concrete areas of cooperation in accordance with the Article IV of this Agreement,

- b. Selection of projects, which will be jointly realised, and identification of the most appropriate types and methods of cooperation concerning the implementation of joint projects,

- c. Identification and selection of local companies, which could be possible partners of the Parties,

- d. Exchange of information for the purpose of the realisation of cooperation proposal during the implementation of joint programs,

- e. Presentation of proposals, recommendations and opinions to respective authorities concerning the participation of the third countries in the joint projects,

- f. Ensuring the preparation and publication of necessary documents for realisation of the approved projects and decisions,

- g. To control the realisation of approved projects and decisions regularly,

- h. Assessment of implementation of this Agreement and if necessary negotiation of the proposals regarding the amendments to be made in the Agreement.

6. All themes and topics on the Commission agenda shall be determined and coordinated at least 60 days prior to the Commission Meeting. Heads of the delegations shall inform each other on the questions and topics required to be put on the agenda at the Commission Meeting.

7. The Commission shall alternately meet on mutually agreed dates at least once in three years. The Commission shall be invited to the meeting by the head of delegation who is responsible for the organization of the Commission Meeting to discuss the mutually agreed agenda.

8. The Commission shall settle disputes, resulting from the interpretation and implementation of this Agreement, by negotiations in accordance with Article XVIII.

ARTICLE VIII PROTECTION OF INTELLECTUAL AND INDUSTRIAL PROPERTY RIGHTS

1. Regarding the rights and obligations of the Parties concerning intellectual and industrial property rights, production rights within their own countries, release of the production license, sales to the third countries and preservation of patents belonging to new products and inventions realised within the framework of joint projects shall be determined through the implementation agreements to be made for each joint project. These agreements shall take into consideration the laws and regulations in force and international agreements regarding the copyrights of each country.
2. In these agreements, besides the financial and legal obligations, the principles and procedures, concerning the type, place, time and terms of liquidation of mutual debts and credits, due to the expenses resulting from research, development, production, procurement, technical services, personnel support and infrastructure services, shall be specified in detail.
3. Release of the proper material, related to the defence industry, or publication of the mutually exchanged information between the Parties to a Third Party shall only be possible upon the written consent of the Sending Party.
4. The Parties shall respect the copyrights and other limitations concerning reproduction, duplication, utilization or distribution of all materials, products and information which are released by the other Party on the basis of this Agreement.
5. Commitments established in the Agreement regarding the protection of Intellectual and Industrial Property Rights shall continue to apply even after the termination of this Agreement.

ARTICLE IX PRESERVATION OF CLASSIFIED INFORMATION, DOCUMENT AND MATERIAL

1. The Parties agree that the following security classification levels are equivalent and correspond to the security classification levels specified in the table below:

<u>TURKISH:</u>	<u>ENGLISH:</u>
ÇOK GİZLİ	TOP SECRET
GİZLİ	SECRET
ÖZEL	CONFIDENTIAL
HİZMETE ÖZEL	RESTRICTED
TASNİF DIŞI	UNCLASSIFIED

2. Both Parties undertake to mark the Classified Information received under this Agreement in compliance with their national security classification levels and with the equivalence markings displayed in the table above.
3. Both Parties shall take all the necessary measures for the protection of the Classified Information generated or transferred following the mutual cooperation in compliance with their national laws and this Agreement and shall also ensure, at least, the same protection for such information as stipulated for their own Classified Information with an equivalent level of security.
4. The recipient Party will not transmit Classified Information to a Third Party without prior written authorization from the Originating Party.
5. Classified Information exchanged or generated within the scope of the mutual cooperation between the Parties shall only be given, disclosed to private firms or kept in the facilities of these firms that have on a need-to-know basis and hold a Facility Security Certificate with the appropriate level issued by their competent security authority and Classified Information shall only be disclosed to individuals which were duly authorized and has Personnel Security Clearance with the appropriate level issued by their competent security authority.

6. The Classified Information exchanged and/or generated by mutual cooperation between the competent security authorities and/or the organisations in its country, of the Parties, shall only be used in line with the purpose of transfer under this Agreement.

7. Commitments established in the Agreement regarding protection of classified information and prevention of its disclosure shall continue to apply even after the termination of the Agreement.

8. Level of security classification given to classified information shall only be modified by Originating Party. Such decisions shall immediately be notified in writing by the Originating Party to the recipient Party which shall enforce them. Each Party undertakes not to change the classification given to the Classified Information without the written consent from the Party originating the Classified Information.

9. The level of security classification to be given to the information generated in the process of the mutual cooperation of the Parties shall only be determined, modified or declassified by mutual consent. In case of disagreement on the level of security classification to be given to such information, the Parties shall adopt the higher level proposed by any of them.

10. Classified Information will be transmitted between the Parties through government-to-government diplomatic channels or through other channels agreed by the competent security authorities of the Parties.

11. Transfer of Classified Information at "CONFIDENTIAL" or higher level shall be carried out through the procedures and principles to be defined in the project security instruction to be prepared for each project.

12. Classified Information, Document and Material marked up to "CONFIDENTIAL" shall be destroyed in accordance with the national laws.

13. One Party, wishing to place a classified contract with an organisation of the other Party, or wishing to authorise one of its own organisations to place a classified contract in the territory of the other Party within a classified project shall obtain written confirmation in advance, through its competent security authority, from the competent security authority of the other Party that the proposed organisation holds a Facility Security Certificate of the relevant security classification level.

14. A project security instruction covering the measures to be taken for ensuring the security within the project shall be prepared as an annex to the contract to be signed for each project which the Classified Information is used at the "CONFIDENTIAL" and higher security classification level.

15. In case of an actual or suspected compromise of the Classified Information or the disclosure of such information to an unauthorized person, the Party where the breach or disclosure occurs or may have occurred shall take all the necessary measures in accordance with its national laws and regulations and shall immediately inform the other Party of this situation as well as of the measures taken and their outcome.

16. Visits requiring access to Classified Information or to areas where they are being kept or processed shall only be made within the frame of international visit procedures upon receiving the prior written authorisation from the competent security authority of the host country provided that the visitor has a Personnel Security Certificate at the appropriate classification level and has a Need-to-Know it.

17. The Facility Security Certificate and the Personnel Security Certificate granted by the competent security authority of each Party in accordance with their national laws and regulations shall be reciprocally recognised in the scope of those projects of mutual cooperation.

ARTICLE X QUALITY ASSURANCE

If agreed by the Parties, the cooperation on the Quality Assurance shall be established with a separate agreement to be concluded between the Parties. Until the signing and enforcement of that agreement, the procedures and general principles shall be specified with the contracts which will be subject to private law to be made between the relevant organizations of the Parties as per their national legislations.

ARTICLE XI COMMITMENTS OF THE PARTIES ARISING FROM OTHER INTERNATIONAL AGREEMENTS

The provisions of this Agreement shall not affect the commitments of Parties arising from any other international agreements to which either country is a Party and shall not be used against the interests, security and territorial integrity of other States.

ARTICLE XII LEGAL ISSUES

1. Guest Personnel and their Dependants shall be subject to the existing laws and regulations of the Receiving State during their presence in the territory of the Receiving State including their entry, stay and departure.
2. Criminal jurisdiction authority shall belong to the Receiving State. However, in the cases where the right of jurisdiction shall be applied, if the verdict envisages a punishment which does not exist in the legislation of the Sending State, the penalty which exist in both countries legislation or which is suitable for them shall be applied.
3. In case that any of the Guest Personnel or their Dependants is detained or arrested, the Receiving State shall promptly inform the Sending State of this situation.
4. In case that any of the Guest Personnel or their Dependants faces a legal investigation or trial in the Receiving State, he or she shall be entitled to all the generally accepted legal protection, which shall be no less than the one enjoyed by the nationals of the Receiving State.
5. The activities of the Guest Personnel could be terminated if they violate the law of the Receiving State.
6. The Sending State shall retain exclusive disciplinary jurisdiction over the Guest Personnel within the territory of the Receiving State. However, the Receiving State may give order to the Guest Personnel under their command as they may be required by the duty.

ARTICLE XIII ADMINISTRATIVE MATTERS

1. No mission shall be assigned to the Guest Personnel other than the ones specified in this Agreement or to be stated in the protocols, memorandums of understanding and technical arrangements to be signed in accordance with this Agreement.
2. The Sending State's military personnel shall wear its own uniform in its place of duty.
3. The Receiving State shall make necessary effort to provide the equipment required for carrying out activities defined in this Agreement, where necessary.

**ARTICLE XIV
FINANCIAL MATTERS**

1. The Sending State shall be liable for the salary, lodging, catering, transportation, per diem and other financial rights of the Guest Personnel assigned for the implementation of cooperation activities under this Agreement.
2. The Receiving State shall decide whether the activities are organized free of charge or at current or reduced charges.
3. The Guest Personnel shall clear their own debts and those of their Dependants' when they leave the Receiving State permanently. In case of an emergency withdrawal, the debts of the Guest Personnel and those of their Dependants' shall be paid by the Sending State in U.S. Dollars at the exchange rate used at the date of payment according to the invoice issued by the Receiving State.
4. The Guest Personnel and their Dependants shall be subject to the tax laws prevailing in the Receiving State during their entry, stay and departure.

**ARTICLE-XV
MEDICAL SERVICES**

1. The Guest Personnel and their Dependants shall be entitled to medical care, first aid and dental care facilities at the Receiving State's military hospitals, against payment of the stated fees and in accordance with the available facilities at the Receiving State similar to those provided to the military personnel of the Receiving State and their dependants.
2. All kinds of the medical expenses of the Guest Personnel and Dependants, including medicines and any long-term medical services as well as the expenses of transporting the patients to the their home country, shall be borne by the Sending State.
3. All expenses related to the medical services provided by the civil institutions of the Receiving State must be borne by the guest personnel themselves.

**ARTICLE XVI
MISCELLANEOUS MATTERS**

1. The Sending State reserves the right to recall its personnel when deemed necessary. The Receiving State shall adopt all the measures for the return of the personnel as soon as the request is received.
2. In case a Guest Personnel or a Dependant dies, the Receiving State shall inform the Sending State, transport the body to the nearest international airport within its territory and adopt appropriate health protection measures until the delivery thereof.

**ARTICLE XVII
DAMAGE/LOSS AND INDEMNITIES**

1. Each Party shall compensate the other Party for a damage caused to the latter's property resulting from acts of the Guest Personnel, while performing their duties.
2. The laws of the Receiving State shall apply to the settlement of claims for compensation of losses or damages caused intentionally or by negligence to the properties of the Receiving State and the Third Parties.

3. Unless resulted from wilful misconduct or negligence, Each Party shall waive all its claims against the other Party for injury or death suffered by any Guest Personnel of its services while such personnel were engaged in the performance of their Official Duties.

ARTICLE XVIII PASSPORT AND CUSTOMS PROCEDURES

1. The Guest Personnel and their Dependants shall be subject to the rules applicable to foreigners within the territory of the Receiving States.
2. When entering and leaving the country, the Guest Personnel and their Dependants shall be subject to the customs and passport procedures foreseen in the Receiving State's law. The Receiving State shall provide necessary facilities in accordance with its legislation.

ARTICLE XIX SETTLEMENT OF DISPUTES

1. The Parties shall settle the disputes that are to arise due to interpretation or implementation of this Agreement, by holding meetings in the Commission established as per Article VII without bringing the dispute to an international court, arbitration board or to a third party for settlement. Until the dispute is completely settled, the Parties shall continue to fulfil their commitments originating from this Agreement.
2. In case the dispute cannot be settled in the Commission within 90 days following its assessment, it shall be handled at the level of the Undersecretary of the Ministry of National Defence of the Republic of Turkey and Director of Control Study and Legislation of the Ministry of Armed Forces of the Republic of Senegal. In that case, negotiations shall be initiated within 30 days following the notification of the issue to the relevant authorities, and if no solution can be reached within the subsequent 45 days, each Party shall be able to terminate the Agreement in accordance with paragraph 2 of Article XXI of this Agreement.

ARTICLE XX AMENDMENT AND REVISION

Either Party may propose amendments or revision of this Agreement if so required. Negotiations shall start within 30 days from receipt of a written proposal. If no result is reached within 90 days, each Party shall be able to terminate the Agreement in accordance with paragraph 2 of Article XXI of this Agreement. Agreed amendments or revision shall enter into force, in accordance with the procedure set forth in Article XXII, governing the entry into force of this Agreement. All amendments and revisions shall be done in writing.

ARTICLE XXI DURATION AND TERMINATION

1. This Agreement shall remain in force for a period of one year from the date of its entry into force. Unless either Party sends a written notice of termination to the other Party 90 days in advance of the expiry date, the Agreement shall be automatically extended for successive one-year terms.
2. If any agreement can not be reached between the Parties during the revision or amendment of this Agreement or settlement of a dispute, either Party may terminate this Agreement with a prior written notification of 90 days. The termination will enter into force 90 days after the receipt of the notification by the other Party.
3. The provisions of termination shall not affect the implementation of any project, program or contract determined and initiated before the termination of this Agreement.

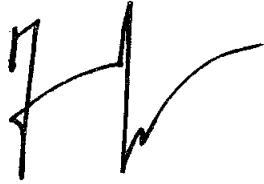
**ARTICLE XXII
RATIFICATION AND ENTRY INTO FORCE**

This Agreement shall enter into force on the date of the receipt of the last written notification by which the Parties notify each other, through diplomatic channels, of the completion of their internal legal procedures required for the entry into force of the concerned document.

**ARTICLE XXIII
TEXT AND SIGNATURE**

1. This Agreement is prepared in Turkish, French and English languages in two original copies, each text being equally authentic. In case of dispute, the English text shall prevail.
2. This Agreement is signed on 20 of December 2012 in Ankara by the persons undersigned and duly authorized by their Governments.

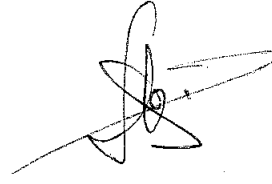
**ON BEHALF OF THE GOVERNMENT
OF THE REPUBLIC OF TURKEY**

NAME : İsmet YILMAZ

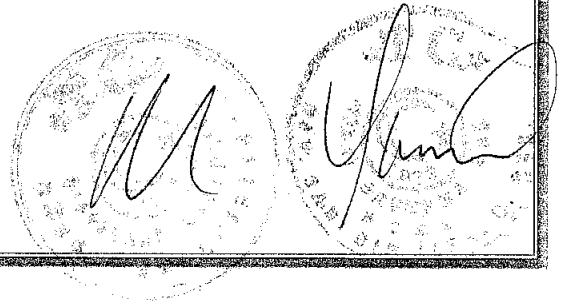
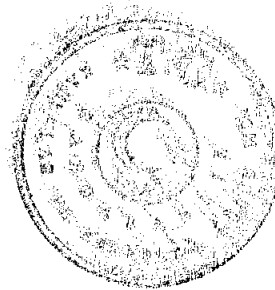
TITLE : Minister of National Defence

**ON BEHALF OF THE GOVERNMENT
OF THE REPUBLIC OF SENEGAL**

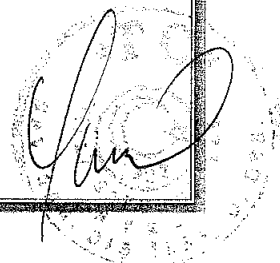
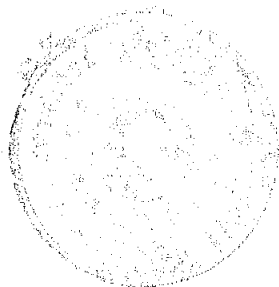

NAME : Augustin TINE

TITLE : Ministry of Armed Forces

ACCORD
DE COOPERATION EN MATIERE D'INDUSTRIE DE DEFENSE
ENTRE
LE GOUVERNEMENT DE LA REPUBLIQUE DE
TURQUIE
ET
LE GOUVERNEMENT DE LA REPUBLIQUE DU
SENEGAL

ACCORD
DE COOPERATION EN MATIERE D'INDUSTRIE DE DEFENSE
ENTRE
LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE DE TURQUIE
ET
LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE DU SÉNÉGAL

PREAMBULE

Le Gouvernement de la République de Turquie et le Gouvernement de la République du Sénégal (ci-après désignés individuellement « Partie » et collectivement les « Parties ») ;

Considérant les dispositions de l'Accord de coopération militaire, technique et scientifique conclu entre le Gouvernement de la République de Turquie et le Gouvernement de la République du Sénégal le 1er décembre 1998 ;

Réitérant leurs engagements aux buts et principes de la Charte des Nations Unies ;

Soulignant le fait que les relations d'amitié et de coopération, qui seront développées et renforcées sur la base des principes d'intérêt mutuel et d'égalité des droits, peuvent contribuer à la promotion des intérêts des deux pays, mais également de la paix et de la sécurité dans le monde ;

Souhaitant développer la coopération en matière d'industrie de défense en mettant à contribution leurs capacités scientifiques et techniques dans le domaine des armements et du matériel militaire ;

Se conformant aux principes de réciprocité et de respect mutuel,

Sont convenus de ce qui suit :

ARTICLE PREMIER
OBJET

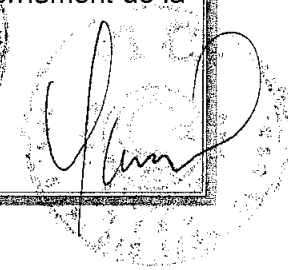
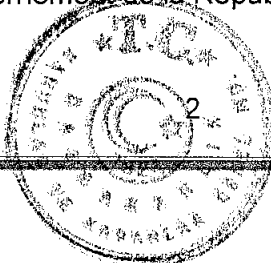
Le présent Accord a pour objet d'établir un cadre de coopération en matière d'industrie de défense entre les Parties en renforçant les capacités d'industrie militaire des Parties par une coopération plus effective dans les domaines du développement, de la production, des achats, de la maintenance de biens et services de défense, mais également de l'assistance technique et logistique.

ARTICLE II
PORTEE

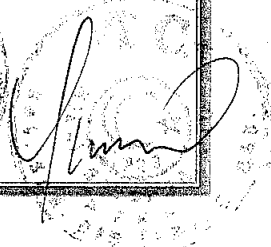
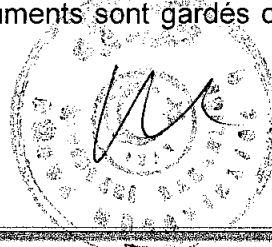
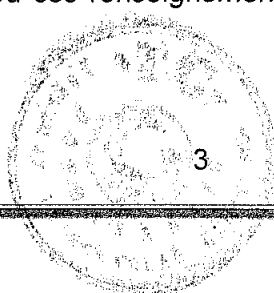
Le présent Accord traite de la base et des principes des activités de la coopération mutuelle en matière d'industrie de défense entre les autorités compétentes et/ou les entreprises de défense des Parties.

ARTICLE III
DEFINITIONS

1. "Accord" désigne l'Accord en matière d'industrie de défense conclu entre le gouvernement de la République de Turquie et le Gouvernement de la République du Sénégal,

2. "Biens et services de l'industrie de défense" désigne les armements et l'équipement militaire, ainsi que l'assistance logistique y relative et les matériels et services requis pour la recherche, le développement et la production de ces équipements,
3. "Coopération" désigne les activités entreprises sur la base du principe de la réciprocité aux fins du présent Accord, par les Parties, conformément à leur législation respective en vigueur ;
4. "Fonction officielle" désigne la fonction à déterminer selon le présent Accord ou d'autres accords conclus ultérieurement sur la base du présent Accord ;
5. "Etat d'envoi" désigne l'Etat qui envoie du personnel, du matériel et de l'équipement sur le territoire de l'Etat d'accueil, conformément aux buts du présent Accord ;
6. "Etat d'accueil" désigne l'Etat qui reçoit le personnel, le matériel et l'Equipment envoyé par l'Etat d'envoi sur son territoire pour la mise en œuvre du présent Accord ;
7. "Personnel invité" désigne les responsables militaires et/ou civils d'une Partie envoyés sur le territoire de l'autre Partie pour la mise en œuvre du présent Accord ;
8. "Personnes à charge" désigne le(s) conjoint(e)s ou enfants du Personnel invité qui dépendent de celui-ci pour leur subsistance selon la législation de l'Etat d'envoi ;
9. "Commission mixte" désigne la Commission chargée d'amender, au besoin, de mettre en œuvre et d'examiner les dispositions du présent Accord, constituée de représentants du Ministère de la Défense nationale de la République de Turquie et du Ministère des Forces Armées de la République du Sénégal, et au sein de laquelle les deux Parties sont également représentées ;
10. "Tierce partie" désigne les Etats, gouvernements et organisations internationales ou autres personnes morales ou les représentants de ces Etats, gouvernements et organisations internationales, non parties au Présent Accord, avec lesquels les deux Parties peuvent coopérer ;
11. "Assurance Qualité" désigne toutes les activités visant à garantir la conformité des produits ou services de défense avec les exigences en matière de production, de performance et d'usage pour le respect des procédures, normes, critères et spécifications techniques pertinentes convenus entre les Parties ;
12. "Partie d'origine" désigne la Partie ou organisation internationale sous l'autorité de laquelle des renseignements ou documents classifiés ont été produits ;
13. "Renseignements, documents et matériels classifiés" désigne tout renseignement, document ou matériel, de quelque forme, type ou méthode de transmission que ce soit, qui porte une marque de classification et qui, pour des considérations de sécurité nationale et conformément à la législation nationale, doivent être protégés contre un accès, une utilisation ou une destruction non autorisés ;
14. "Certificat de Sécurité d'installation" désigne une autorisation officielle certifiant que les mesures de protection envisagées sont à la hauteur de la classification de sécurité requise au regard de l'emplacement de l'installation, des conditions environnementales et des menaces externes et internes potentielles pour assurer la sécurité physique des renseignements, documents et matériels qui existent ou existeront au niveau de l'installation ou du projet classifié mené dans une installation ;
15. "Principe du besoin d'en connaître", désigne le principe en vertu duquel on a le droit de savoir et d'avoir accès à tout sujet ou travail qui relève de sa compétence afin de le connaître, l'examiner, l'accomplir ou le protéger, tel que l'exige sa fonction.
16. "Certificat de sécurité du personnel", désigne l'autorisation officielle attestant qu'une personne peut avoir accès à des renseignements, documents et matériels classifiés ou des projets classifiés selon le principe du besoin d'en connaître ou permettant de lui accorder l'autorisation d'accéder à une zone classifiée où ces renseignements et documents sont gardés ou les projets sont menés.

17. "Droits de propriété industrielle et intellectuelle" désigne tous les droits d'auteur et autres droits relatifs aux inventions (y compris les droits de brevet), les marques de commerce déposées et non déposées (y compris les marques de service), les dessins déposés et non déposés, les renseignements confidentiels (y compris les secrets commerciaux et le savoir faire), et les plans circulaires, et tous autres droits découlant d'une activité intellectuelle dans les domaines industriel, scientifique, littéraire et artistique reconnus dans les pays des Parties.

ARTICLE IV DOMAINES DE COOPÉRATION

Les Parties s'engagent à coopérer dans le domaine de l'industrie de défense comme suit:

1. Création de conditions propices à la mise en œuvre de projets conjoints de recherche, de développement, de production et de modernisation des pièces détachées, outils, matériels de défense, systèmes militaires, présentations techniques et équipements techniques nécessaires aux Forces armées des Parties;
2. Mise en œuvre des résultats des projets conjoints de recherche, de développement et de production dans le domaine de l'équipement militaire sur les territoires des Parties;
3. Recherche, production et conception dans le domaine des biens et services de l'industrie de défense;
4. Assistance mutuelle dans les domaines de la production et de l'acquisition de biens et services de l'industrie de défense ainsi que la modernisation des outils et équipements des deux Parties;
5. Encouragement de la signature d'accords entre les départements concernés des Parties pour la production conjointe et l'amélioration des armements, équipements techniques militaires et de leurs pièces;
6. Echange d'informations scientifiques et techniques, de renseignements et de documents pertinents sur les normes de l'industrie de défense appliquées par les Parties eu égard à l'assurance qualité;
7. Ventes de produits finis réalisés dans le cadre de projets conjoints à des tierces Parties, d'un commun accord, sous réserve des obligations des Parties découlant des réglementations internationales;
8. Collaboration dans la vente, l'achat et l'échange d'autres produits et services, des excédents de produits et services industriels de défense sur les stocks des Forces armées des deux pays;
9. Encouragement d'établissement de contacts, d'entreprise de visites techniques dans les centres de recherche et d'échange de personnel entre les institutions et les entreprises de défense des Parties;
10. Fourniture d'équipements militaires et de défense fabriqués ou conçus conjointement ou dans le pays de l'une ou l'autre Partie;
11. Création des conditions favorables à la mise sur pied de programmes conjoints de production, de développement, de technologie et de modernisation liés aux produits industriels de défense des deux Parties, et en cas d'accord, aux produits industriels de défense de pays tiers;
12. Mise en œuvre de projets conjoints de recherche et de développement basés sur des ressources scientifiques dans le domaine de l'industrie de défense en vue de produire conjointement et solidairement, des équipements requis par les deux pays, et réalisation de ces activités dans le cadre d'un Protocole d'accord de coopération dans le domaine de la recherche, du développement et des technologies de défense à conclure par les Parties.
13. Encouragement de la signature d'accords entre les Parties concernant la production et le développement de biens et services à l'intention de tierces Parties;

14. Encouragement de la signature d'accords entre les Parties concernant l'achat et la fabrication de produits industriels de défense dans le cadre du présent Accord;
15. Coopération entre les institutions techniques militaires, les entreprises de défense et les services de maintenance et de réparation, sur autorisation des Parties;
16. Participation mutuelle aux foires et symposiums sur l'industrie de défense organisés par les deux pays;
17. Tout autre domaine de coopération en matière d'industrie de défense décidé d'un commun accord par les Parties.

ARTICLE V PRINCIPES DE MISE EN ŒUVRE

1. En principe, les Parties ne coopèrent que dans les domaines liés à leurs propres industries de défense. L'introduction de domaines de coopération qui intéressent des tierces Parties est possible si les deux Parties en conviennent d'un commun accord.
2. La coopération est établie selon le principe de la réciprocité, en tenant compte des exigences et intérêts des Parties.
3. Les activités concernant les sessions de la Commission mixte sont entreprises à la demande officielle du co-président de l'Etat d'accueil au moins trois mois avant la date prévue de la réunion.
4. Les Parties examinent et décident d'un commun accord de la possibilité de l'implication de pays tiers dans les projets conjoints de production.
5. Les modalités de mise en œuvre des activités de coopération sont définies dans des protocoles de mise en œuvre.
6. En cas de dénonciation d'un quelconque protocole de mise en œuvre, les Parties acceptent de s'acquitter de leurs obligations ayant débuté avant la notification de ladite dénonciation. Une déclaration de dénonciation de tout protocole de mise en œuvre est conjointement signée par les Parties et contient une liste des obligations remplies et celles non remplies.
7. En concluant des accords et protocoles dans le cadre du présent Accord, les Parties prennent en considération les dispositions du présent Accord.
8. Aucune des Parties ne peut céder le matériel, les informations et documents techniques qui sont offerts, vendus ou coproduits conformément au présent Accord ou aux accords et protocoles conclus ultérieurement dans le cadre du présent Accord au profit d'une tierce Partie sans le consentement préalable de l'autre Partie.

ARTICLE VI AUTORITES COMPETENTES

Les autorités chargées de la mise en œuvre du présent Accord sont :

Pour le Gouvernement de la République de Turquie : Le Ministre de la Défense nationale de la République de Turquie .

Pour le Gouvernement de la République du Sénégal : Le Ministre des Forces Armées.

ARTICLE VII COMMISSION MIXTE

1. Une Commission mixte (ci-après désignée « Commission ») où les deux Parties sont également représentées par les représentants du Ministère de la Défense nationale de la République de Turquie et ceux du Ministère des Forces armées du Sénégal est créée aux fins de mettre en œuvre les dispositions du présent Accord et d'en réaliser les objectifs.

2. Dans la Commission, la Délégation du Ministère de la Défense nationale de la République de Turquie est dirigée par le Sous-secrétaire adjoint chargé de la Technologie et de la Coordination et de l'Armement national au Ministère de la Défense nationale, tandis que la Délégation de la République du Sénégal est dirigée par le sous chef logistique de l'état major général des armées.

3. Les points focaux chargés d'organiser et de coordonner les activités de la Commission sont :

- Le Département des Relations extérieures de l'Industrie de la défense, Ministère de la Défense nationale de la République de Turquie ;

- l'Etat Major Général des Armées.

4. Le nombre de membres représentant chaque Partie dans la Commission est fixé à sept (07) personnes au maximum. Au besoin, du personnel expert peut être inclus dans la Commission.

5. Conformément au présent Accord, les pouvoirs et fonctions de la Commission se présentent comme suit :

- a. Détermination et définition de domaines de coopération concrets conformément à l'article IV du présent Accord;

- b. Sélection de projets, qui seront conjointement réalisés, identification des types et modes d'activités de coopération les plus appropriés pour mettre en œuvre les projets conjoints ;

- c. Identification et sélection d'entreprises locales, susceptibles d'être des partenaires potentiels des Parties ;

- d. Echange de renseignements pour la réalisation des projets de coopération pendant la mise en œuvre des programmes conjoints,

- e. Formulation de propositions, de recommandations et d'avis à l'intention des autorités respectives concernant la participation de pays tiers aux projets conjoints ;

- f. Préparation et publication des documents nécessaires à la réalisation des projets et décisions approuvés ;

- g. Contrôle régulier de la mise en œuvre des projets et décisions approuvés ;

- h. Evaluation de la mise en œuvre du présent Accord et, le cas échéant, négociation des projets d'amendements au présent Accord.

6. Tous les thèmes et sujets inscrits à l'ordre du jour des réunions de la Commission sont déterminés et coordonnés au moins 60 jours avant la tenue desdites réunions. Les chefs de délégation s'informent mutuellement des questions et sujets à inscrire à l'ordre du jour des réunions de la Commission.

7. La Commission se réunit alternativement à des dates fixées d'un commun accord au moins une fois tous les trois (03) ans. Les réunions de la Commission sont convoquées par le Chef de délégation chargé d'organiser la session pour discuter de l'ordre du jour établi d'un commun accord.

8. La Commission est chargée de régler tous les différends découlant de l'interprétation et de la mise en œuvre du présent Accord, par voie de négociations, conformément à l'article XVIII.

ARTICLE VIII

PROTECTION DES DROITS DE PROPRIÉTÉ INTELLECTUELLE ET INDUSTRIELLE

1. Relativement aux droits et obligations des Parties en matière de droits de propriété intellectuelle et industrielle, de droits de production au sein de leur pays respectif, la délivrance d'autorisation de production, les ventes à des pays tiers et la préservation des brevets afférents aux nouveaux produits et inventions conçus dans le cadre des projets conjoints sont déterminés dans des protocoles de mise en œuvre qui seront conclus pour chaque projet conjoint. Ces protocoles tiennent compte des lois et règlements en vigueur et des conventions internationales en matière de droits d'auteur liant les deux pays.

2. Dans ces protocoles, outre les obligations financières et légales, les principes et procédures, concernant le type, le lieu, la date et les modalités de liquidation des créances et crédits mutuels, liés aux charges découlant des activités de recherche, de développement, d'achat, de la prestation de services techniques, du soutien du personnel et des services infrastructurels, sont spécifiés dans le détail.

3. La diffusion de documents pertinents liés à l'industrie de défense, ou la divulgation de renseignements échangés entre les Parties au profit d'une tierce Partie ne peut se faire que sur le consentement écrit de la Partie d'envoi.

4. Les Parties respectent les droits d'auteur et autres restrictions concernant la reproduction, la duplication, l'utilisation ou la distribution de tous documents, produits et renseignements divulgués par l'autre Partie en vertu du présent Accord.

5. Les engagements souscrits dans le présent Accord concernant la protection des droits de propriété intellectuelle et industrielle continuent de s'appliquer même en cas de dénonciation du présent Accord.

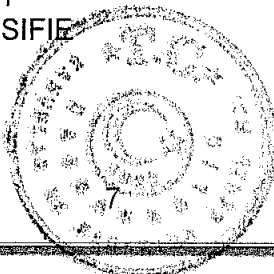
ARTICLE IX

CONSERVATION DE RENSEIGNEMENTS, DOCUMENTS ET MATÉRIELS CLASSIFIÉS

1. Les Parties conviennent que les niveaux de classification de sécurité ci-après sont équivalents et correspondent aux niveaux de classification de sécurité indiqués dans le tableau ci-dessous :

TURC :
ÇOK GİZLİ
GİZLİ
ÖZEL
HİZMETE ÖZEL
TASNİF DIŞI

FRANÇAIS:
TOP SECRET
SECRET
CONFIDENTIEL
RESTREINT
NON CLASSIFIÉ

2. Les deux Parties s'engagent à marquer les renseignements classifiés reçues en vertu du présent Accord en conformité avec leurs niveaux de classification de sécurité et les mentions d'équivalence affichées dans le tableau ci-dessus.

3. Les deux parties prennent toutes les mesures nécessaires pour la protection des renseignements classifiés produits ou transférés, dans le cadre de la coopération mutuelle, conformément à leur législation nationale et aux dispositions du présent Accord, et assurent une protection de ces renseignements, au minimum égale à celle appliquée à leurs propres renseignements classifiés.

4. La Partie destinataire ne peut transmettre les renseignements classifiés à un tiers sans l'autorisation écrite préalable de la Partie d'origine.

5. Les renseignements classifiés échangés ou produits dans le cadre de la coopération mutuelle entre les parties ne peuvent être donnés, divulgués à des entreprises privées ou conservés dans les locaux de ces entreprises qui détiennent, en cas de nécessité absolue, un Certificat de sécurité d'installations, avec le niveau approprié, délivré par leurs autorités de sécurité compétentes et les renseignements classifiés ne doivent être divulgués qu'à des personnes dûment autorisées et détentrices d'un certificat de sécurité personnelle avec le niveau approprié, délivrée par l'autorité de sécurité compétente.

6. Les renseignements classifiés échangés et/ou produits dans le cadre de la coopération mutuelle entre les autorités de sécurité compétentes et/ou les organisations dans les pays des Parties, ne peuvent être utilisés qu'à des fins de transfert en vertu du présent Accord.

7. Les engagements pris dans le cadre de l'Accord relatif à la protection des renseignements classifiés et à la prévention de leur divulgation, restent en vigueur, même après dénonciation de l'Accord.

8. Le niveau de classification de la sécurité affecté aux renseignements classifiés ne peut être modifié que par la Partie d'origine. De telles décisions sont immédiatement notifiées par écrit par la Partie d'origine à la Partie destinataire qui les applique. Chaque Partie s'engage à ne pas modifier la classification affectée aux renseignements classifiés sans le consentement préalable écrit de la Partie qui fournit les renseignements classifiés.

9. Le niveau de classification de la sécurité à affecter aux renseignements produits dans le cadre du processus de coopération mutuelle entre les parties ne peut être déterminé, modifié ou déclassifié que par consentement mutuel. En cas de désaccord sur le niveau de classification de la sécurité à affecter à de tels renseignements, les Parties adoptent le niveau le plus élevé proposé par l'une d'elle.

10. Les renseignements classifiés sont échangés entre les Parties, par la voie diplomatique ou par d'autres canaux approuvés par les autorités de sécurité compétentes des Parties.

11. Le transfert des renseignements classés «CONFIDENTIELS» ou de niveau supérieur est effectué à travers des procédures et principes qui seront définis dans les directives en matière de sécurité à préparer pour chaque projet.

12. Les renseignements et documents classifiés portant la mention « CONFIDENTIEL » sont détruits conformément aux lois nationales.

13. Une Partie qui souhaite passer un contrat classifié avec une organisation de l'autre Partie, ou qui souhaitent autoriser une de ses propres organisations à passer un contrat classifié dans le territoire de l'autre Partie dans le cadre d'un projet classifié doit obtenir au préalable une confirmation écrite donnée par son autorité de sécurité compétente, par l'autorité de sécurité compétente de l'autre Partie, selon laquelle l'organisation proposée détient un certificat de sécurité d'installation du niveau de classification de sécurité appropriée.

14. Des directives de sécurité du projet concernant les mesures à prendre pour assurer la sécurité dans le cadre du projet sont préparées comme annexe du contrat à signer pour chaque projet dont les renseignements classifiés sont considérés « CONFIDENTIEL » et au niveau de classification de sécurité le plus élevé.

15. En cas de compromission réelle ou soupçonnée des renseignements classifiés ou de divulgation de ces renseignements à une personne non autorisée, la Partie sur le territoire de laquelle la violation ou la divulgation a eu lieu ou est susceptible de se produire prend toutes les mesures idoines, conformément à ses lois et règlements nationaux et informe immédiatement l'autre Partie de cette situation ainsi que des mesures prises et de leurs résultats.

16. Les visites nécessitant l'accès à des renseignements classifiés ou à des zones où elles sont détenues ou traitées, sont entreprises uniquement dans le cadre de procédures de visite internationales, après réception de l'autorisation écrite préalable de l'autorité de sécurité compétente du pays hôte, à condition que le visiteur dispose d'un certificat de sécurité du personnel à un niveau de classification approprié et d'un accès sélectif.

17. Le certificat de sécurité d'installation et le certificat de sécurité du personnel octroyé par l'autorité de sécurité compétente de chacune des Parties, conformément à leurs lois et règlements nationaux, sont mutuellement reconnus dans le cadre de ces projets de coopération mutuelle.

ARTICLE X ASSURANCE QUALITE

Si les parties en conviennent, la coopération dans le domaine de l'assurance qualité est établie dans un accord distinct à conclure par les Parties. En attendant la signature et la mise en application de cet Accord, les procédures et principes généraux sont spécifiés dans les contrats régis par le droit privé et signés par les organisations compétentes des Parties, conformément à leurs législations nationales.

ARTICLE XI ENGAGEMENT DES PARTIES DECOULANT D'AUTRES ACCORDS INTERNATIONAUX

Les dispositions du présent Accord n'affectent pas les engagements des deux Parties découlant des autres Accords Internationaux auxquels l'un ou l'autre pays est partie et ne sont pas utilisées contre les intérêts, la sécurité et l'intégrité territoriale des autres pays.

ARTICLE XII QUESTIONS JURIDIQUES

1. Le personnel invité et les personnes à charge sont soumis aux lois et règlements en vigueur dans l'Etat d'accueil pendant leur présence sur le territoire de l'Etat d'accueil, notamment leur entrée, séjour et départ.

2. La compétence en matière pénale revient à l'Etat d'accueil. Toutefois, dans les cas où le droit de juridiction s'applique, si le verdict prévoit une peine qui n'existe pas dans la législation de l'Etat d'envoi, la peine prévue dans la législation des deux pays ou qui leur convient, d'applique.

3. Au cas où un membre du personnel invité ou les personnes à charge est détenu ou arrêté, l'Etat d'accueil en informe dans les meilleurs délais l'Etat d'envoi.

4. Au cas où un membre du personnel invité ou les personnes à charge fait l'objet d'une enquête judiciaire ou d'un procès dans l'Etat d'accueil, il doit bénéficier d'un niveau de protection juridique généralement accepté, et qui ne doit pas être inférieure à celle accordée aux nationaux de l'Etat d'accueil.

5. L'on pourrait mettre un terme aux activités du Personnel invité, si ce dernier violent la loi en vigueur dans l'Etat d'accueil.

6. L'Etat d'envoi a compétence exclusive en matière de mesures disciplinaires à l'égard du Personnel invité dans le territoire de l'Etat d'accueil. Cependant, l'Etat d'accueil peut donner des ordres au personnel invité sous sa commande, tel que requis par le service.

ARTICLE XIII DISPOSITIONS ADMINISTRATIVES

1. Aucune mission ne peut être assignée au personnel invité autres que les missions définies dans le présent accord ou énoncées dans les protocoles, memorandum d'ententes et arrangements techniques à signer conformément au présent accord.

2. Le personnel militaire de l'Etat d'envoi porte son propre uniforme dans son lieu de service.

3. L'Etat d'accueil déploie les efforts nécessaires pour mettre à disposition l'équipement nécessaire à la conduite des activités définies dans le présent accord, en cas de besoin.

ARTICLE XIV DISPOSITIONS FINANCIERES

1. L'Etat d'envoi prend en charge les salaires, les frais de logement, restauration, transport, per diem et autres charges financières du personnel invité mis en détachement dans le cadre de la mise en œuvre des activités de la coopération en vertu du présent accord.

2. L'Etat d'accueil décide de la gratuité, de la réduction ou du maintien des charges afférentes à l'organisation des activités.

3. Le personnel invité s'acquitte de ses dettes et de celles des personnes à charge avant de quitter définitivement l'Etat d'accueil. En cas de départ d'urgence, les dettes du personnel invité et celles des personnes à charge sont payées par l'Etat d'envoi en USD au taux de change en vigueur à la date d'établissement de la facture délivrée par l'Etat d'accueil.

4. Le personnel invité et les personnes à charge sont soumis à la législation fiscale en vigueur dans l'Etat d'accueil à leur entrée, pendant leur séjour et à leur départ.

ARTICLE XV SERVICES MEDICAUX

1. Le personnel invité et les personnes à charge ont droit aux soins médicaux, aux premiers soins, à l'accès aux services dentaires dans les hôpitaux militaires de l'Etat d'accueil, moyennant paiement des coûts fixés, en fonction des services disponibles dans l'Etat d'accueil et similaires à ceux offerts au personnel militaire de l'Etat d'accueil et aux personnes à charge.

2. Toutes les dépenses médicales du personnel invité et des personnes à charge, y compris les médicaments et tous services médicaux de longue durée, de même que les frais de transport des tients vers leur pays d'origine, sont supportées par l'Etat d'envoi.

3. Tous les frais relatifs aux services médicaux fournis par les établissements civils de l'Etat d'accueil doivent être supportés par le personnel invité.

ARTICLE XVI DISPOSITIONS DIVERSES

1. L'Etat d'origine se réserve le droit de rappeler son personnel lorsqu'il le juge nécessaire. L'Etat d'accueil prend toutes les mesures nécessaires en vue du retour du personnel dès réception d'une demande à cet effet.

2. En cas de décès d'un personnel invité ou d'une personne à charge, l'Etat d'accueil en informe l'Etat d'envoi, transporte la dépouille mortelle à l'aéroport international le plus proche et prend toutes les mesures de protection sanitaire appropriées jusqu'à la remise de la dépouille.

ARTICLE XVII DOMMAGES/PERTE ET INDEMNITES

1. Chaque partie indemnise l'autre partie des dommages causés aux biens de l'autre partie, suite à des actes du personnel invité dans le cadre de l'exercice de ses fonctions.

2. Les lois de l'Etat d'accueil s'appliquent au règlement des demandes d'indemnisation des pertes ou dommages causés intentionnellement ou par négligence aux biens de l'Etat d'accueil et de tierces parties.

3. Chaque Partie renonce à toute revendication contre l'autre partie en cas de blessure décès d'un membre du personnel invité pendant l'exercice de ses fonctions officielles, à moins que ce ne soit dû à une négligence ou une faute professionnelle.

ARTICLE XVIII PASSEPORT ET PROCEDURES DOUANIERES

1. Le Personnel invité et les personnes à charge sont soumis aux règles applicables aux étrangers sur le territoire des Etats d'accueil.

2. A l'entrée et à la sortie du pays, le Personnel invité et les personnes à charge sont soumis aux procédures douanières prévues par la législation de l'Etat d'accueil. L'Etat d'accueil fournit les services nécessaires, conformément à sa législation.

ARTICLE XIX REGLEMENT DES DIFFERENDS

1. Les parties règlent les différends découlant de l'interprétation ou de la mise en œuvre du présent accord en tenant des réunions dans le cadre de la commission établie conformément aux dispositions de l'article VII, sans porter le différend devant une juridiction internationale, une commission d'arbitrage ou une tierce partie. Les deux Parties continue à respecter leurs engagements pris dans le cadre du présent accord jusqu'au règlement définitif du différend.

2. Si le différend n'est pas réglé dans le cadre de la Commission dans un délai de 90 jours à compter de la date à laquelle il a été soulevé, il est soumis au Sous secrétaire du Ministère de la Défense Nationale de la République de la Turquie et au Directeur de Contrôle Etudes et Législations du ministère des forces armées de la république du Sénégal. Dans ce cas, les négociations sont initiées dans un délai de 30 jours à compter de la date de notification par l'autorité compétente. Si aucune solution n'est trouvée au terme de 45 jours, chaque partie peut dénoncer l'accord, conformément au paragraphe 2 de l'article XXI du présent Accord.

ARTICLE XX AMENDEMENT ET REVISION

Toute partie peut proposer des amendements ou révision du présent Accord, en cas de besoin. Les négociations commencent dans les 30 jours qui suivent la réception de la proposition écrite. Si aucun accord n'est trouvé dans un délai de 90 jours, chaque partie peut dénoncer l'accord conformément au paragraphe 2 de l'article XXI du présent Accord. Les amendements ou révision convenus entrent en vigueur conformément à la procédure énoncée à l'article XXII relatif à l'entrée en vigueur du présent Accord. Tous les amendements et révisions se font par écrit.

ARTICLE XXI DUREE ET DENONCIATION

1. Le présent Accord reste en vigueur pour une durée d'une année à compter de sa date d'entrée en vigueur. L'accord est prorogé par reconduction tacite pour des périodes successives d'un an, à moins que l'une ou l'autre partie n'envoie une notification écrite de 90 jours, à l'autre partie, lui signifiant son intention de la dénoncer.

2. Si les Parties ne parviennent pas à un accord lors de la révision ou de l'amendement du présent accord ou du règlement d'un différend, l'une ou l'autre partie peut dénoncer le présent accord en donnant une notification écrite de 90 jours. La dénonciation entre en vigueur 90 jours après la réception de la notification par l'autre partie.

3. Les dispositions relatives à la dénonciation n'affectent pas la mise en œuvre de tout projet, programme ou contrat mis en établi et initié avant la dénonciation du présent Accord.

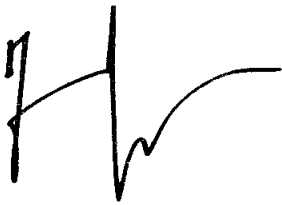
ARTICLE XXII RATIFICATION ET ENTREE EN VIGUEUR

Le présent accord entre en vigueur à la date de réception de la dernière notification écrite par laquelle les Parties s'informent, par la voie diplomatique, de l'accomplissement des procédures juridiques internes requises à cet effet.

**ARTICLE XXIII
TEXTE ET SIGNATURE**

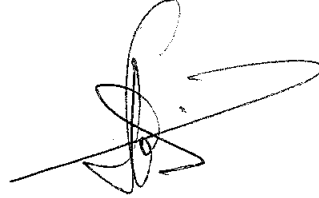
1. Le présent accord est établi en doubles exemplaires originaux, en langues turque, française et anglaise, tous les textes faisant également foi. En cas de divergence d'interprétation, le texte anglais prévaut.
2. Le présent accord est signé le 20 décembre 2012 à Ankara par les Représentants soussignés, dument autorisés par leurs Gouvernement respectifs.

**POUR LE GOUVERNEMENT
DE LA REPUBLIQUE DE TURQUIE**

NOM : ISMET YILMAZ
Titre : Ministre de la National Défense

**POUR LE GOUVERNEMENT DE
LA REBUBLIQUE DU SENEGAL**

NOM : AUGUSTIN TINE
Titre : Ministre des Forces Armées